

VMTE FOTON
1980

KUTATÁSI TERÜLET: PILIS~~Ö~~ hegység

A csoportunk által kutatott illetve kezelt barlangok következők. Pilis - bg, Szoplaki ördöglyuk, Legény-
bg, Leány - bg.

Az utóbbi két barlangot csoportunk 1977-ben lezárta és ezzel kapcsolatban adódtak állandó feladataink. Ajtóik javítása főként a feltörési kísérletek kijavítása, betonozása, záruk állandó javítása, cseréje. Ezen kívül-e barlangokban a denevérek számának megfigyelése történt meg. E munkát még a lezárást megelőzően elkezdtük. A denevérek száma fokozatosan nőtt az utóbbi években, mellyel párhuzamosan a fajok száma is nőtt és állandó lett. Így lett állandó a Nagypatkósorru denevér *Rhinolophus ferrum-equinum* mely a lezárást megelőző években már nem volt megtalálható a Leány-, Legény- barlangokban.

Mindkét barlang előtti lejtőn szórványleletek cserép és csontmaradványok találhatóak nagy számban. Ilyen szórványleletek előkerültek a barlangok termeiből is kis számban. A szórvány leleteket folyamatosan a MÁFI muzeumi osztályára szállítottuk. Itt Dr Kordos László és Dr Bácskai Erzsébet határozták meg az anyagot. Többek között réz-, vas-, kelta-, római-, középkori cserépmaradványokat.

Csontmaradványok: fiatal ember csigolyája
kecske v. juh fogak
marha fog
őz kül. csontjai
hörcsög "
vakond "
menyét "
nagy pele "
erdei pocok
mezei pocok
több kül. denevér faj kül. csontjai

Természetesen ez nem volt meglepetés, hiszen e barlangokban már végeztek több ízben is kisebb ásatásokat. 1911-ben felfigyeltek a kutatók a barlangokra. Bella Lajos ősrégész és dr Kadic Ottokár 1912 május 5.-25. között ásatást végzett a Legény bg.-ban. A kutatás során előkerült rágcsáló csontok meghatározását Kormos Tivadar végezte. Új feltárássra 1968-ban került sor. Horváth István Régészeti Füzetekbe írt rövid jegyzete alapján nyerünk tudomást.

A két barlang környékének faunáját és flóráját is megfigyeltük, ezeket előadásaink során film, - fotó, - diaképekkel ilusztráltuk.

Megfigyelések során felfigyeltünk egy Leány bg.-hoz kapcsolódó geológiai érdekességre.

Leány,- Legény-barlangok szájai, egy-egy az egész hegyoldalon végighuzódó- messziről látható törés mentén nyílnak.

Ez a törés képezi a Leány - barlang bejáratát termének É.-i falát.

Felső részén több m²-nyi területen csuszásnyomok vannak. Melyek a felső közettömeg lefelé történő elvetődését bizonyítják.

Ez a vezetősík végigkíséri az egész üreget, üregrendszert, mindeütt a termék É.-i falát alkotja.

A Leány-, Legény- barlangoknál sikerült megoldani más barlangkutató csoportok által történő bejárásokat. Nem merült fel probléma a barlangok kinyitását illetően. Több próbálkozásunk volt a Leány-barlangban új járatok feltárására a Kis-, ill. Alsó-teremben. Sajnos kevés sikerrel, három métert tudunk csak előre jutni mindkét helyen. E munkát folytatva bizunk további sikerekben.

PILIS-BARLANG

A Pilis-barlang lezárását követő problémák sajnos hasonlóak voltak a Leány-, Legény- barlangokéhoz. Feltörések sorozata állandó lakatosmunka részünkről. Itt kiemelendő az 1980 szeptember hónapban történt feltörés. A hivatlan látogatók a barlang amúgy is rongált cseppköveit tovább tördelték illetve a falat több helyen összefirkálták, befestették. Denevérekben is csak azért nem tehettek kárt mert meleg idő lévén kevés tartózkodott a barlangban.

Itt is találtunk munkálataink során szórványleleteket melyeket a már említett MÁFI muzeumi osztályánadtunk le.

SZOPLAKI ÖRDÖGLYUK

Előzetes megbeszélések és engedélyezések után e barlang is "rácsos védelmet" kapott. Főként az egykor itt tömegesen található denevérek utolsó kisebb csoportjainak megvédése volt a cél. Munkánkat illetve később a barlang bejárásának idejét Dr. Topál György a Természettudományi Múzeum zoologusának irányításával határoztuk meg. Így csoportunk is csak a nyári hónapokra nyitja meg a barlangot más csoportok előtt. Dr. Topál György régen elkezdett munkájához tudunk néhány adatot szolgáltatni a denevéreket illetően. Ő rengeteg denevért gyűrizött de számuk annyira lecsökkent hogy munkája jelentőségét veszítette. Azonban néha így is előkerül néhány denevérgyűrű egy elpusztult példány hirmondójaként.

Ritkán élő példány gyűrűjének számát tudtuk rögzíteni. Mely adatokat Dr Topál Györgyhöz juttattunk el. Ő a számok ismeretében gyűrűzéskor , esetleg később rögzített adatokat mondta el.

gyűrű száma Bp. Museum 27852 = Hegyesorru denevér
Myotis oxygnathus , gyűrűzés 1964-ben, 1967-ben még látták.

gyűrű száma Bp. Museum 30470 = Hegyesorru denevér
Myotis oxygnathus , gyűrűzés 1974-ben.

A megfigyelések mellett nyári időszakban abg. tisztítását végeztük. Főként sok fatörzset szállítottunk ki a bg-ból. Sajnos ez év augusztusában nemkívánatos " kutatók " sok munkát szállítottak nekünk. A bejárati aknába az erdőben kivágott szálfákat lombkoronásul dobták be a lejutás reményében. Melyet egy hétfégi turán tisztított ki csoportunk.

Alkalmi megfigyelésünk még a bejárati aknában megtelepedő erdei fülesbagoly asio otus köpeteinek tartalmát. Így tájékoztatást kaptunk a bagoly tápláléka és a barlang környékének faunájának egy részéről.

Következő fajokat sikerült azonosítani:

keleti cickány
földi pocok
mezei cickány
mezei pocok
pirok egér

E fajok igen nagy mennyiségben fordultak elő a köpetekben.

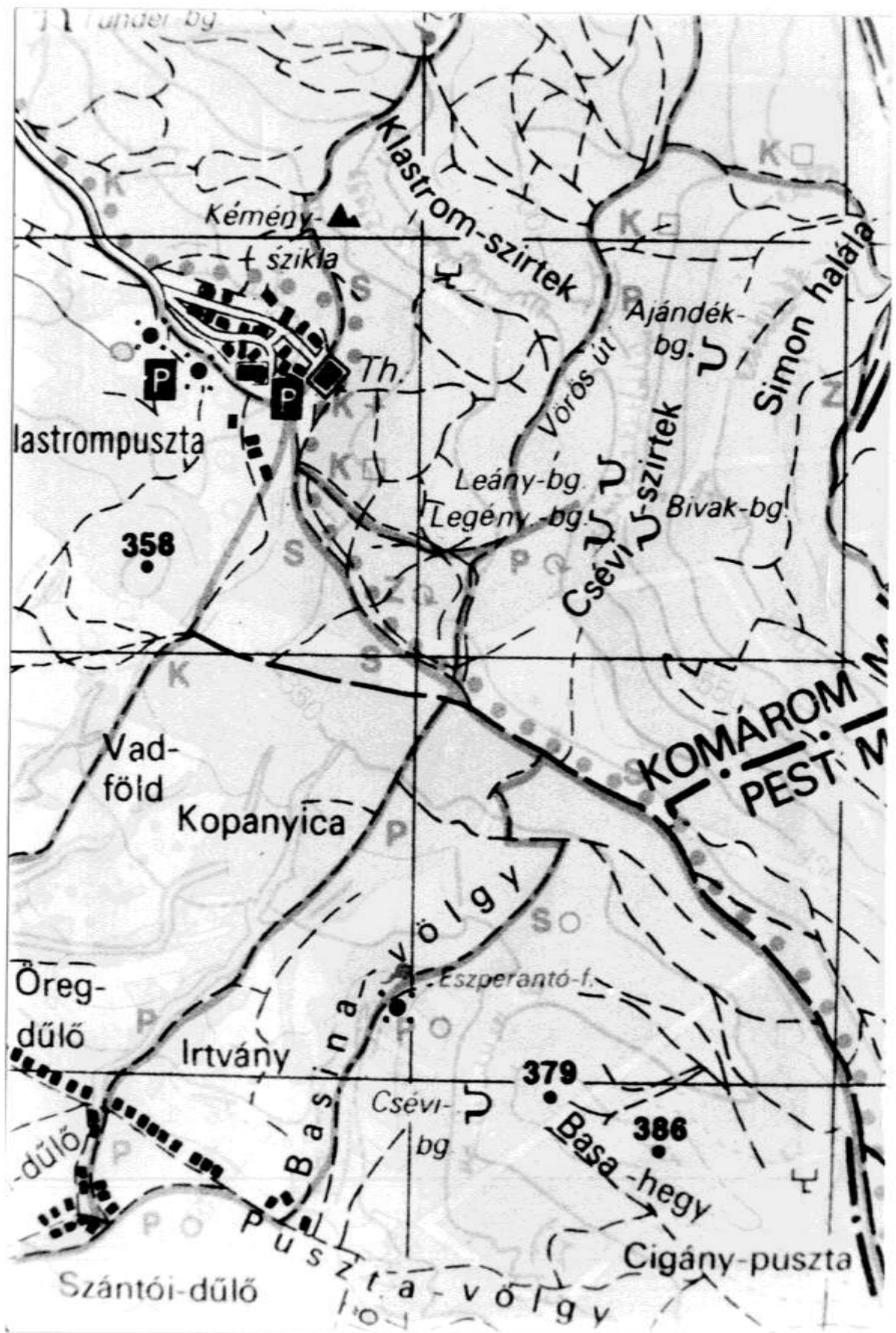
Kutatási területeinken munkánkat filmés fotó dokumentációval rögzítettük. Mejből már több előadás hangzott el.

Vaskapu szikla Pilis hegység

Pilis barlang bejárata

" Érintetlenül " Pilis Barlang

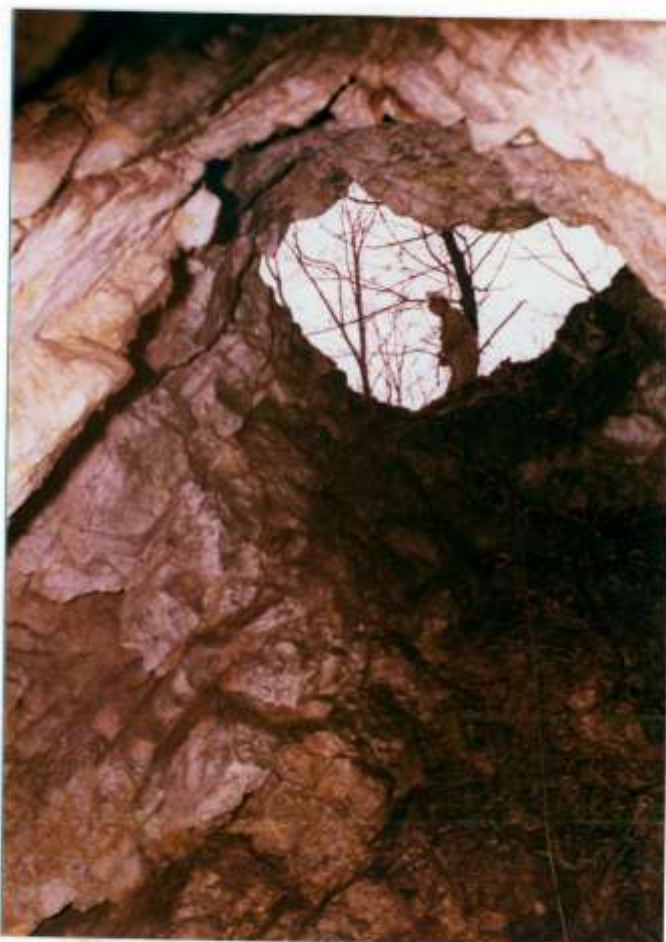
Pilis barlangi részlet

Letördelt cseppkövek
Pilis bg.

Betonkeverés

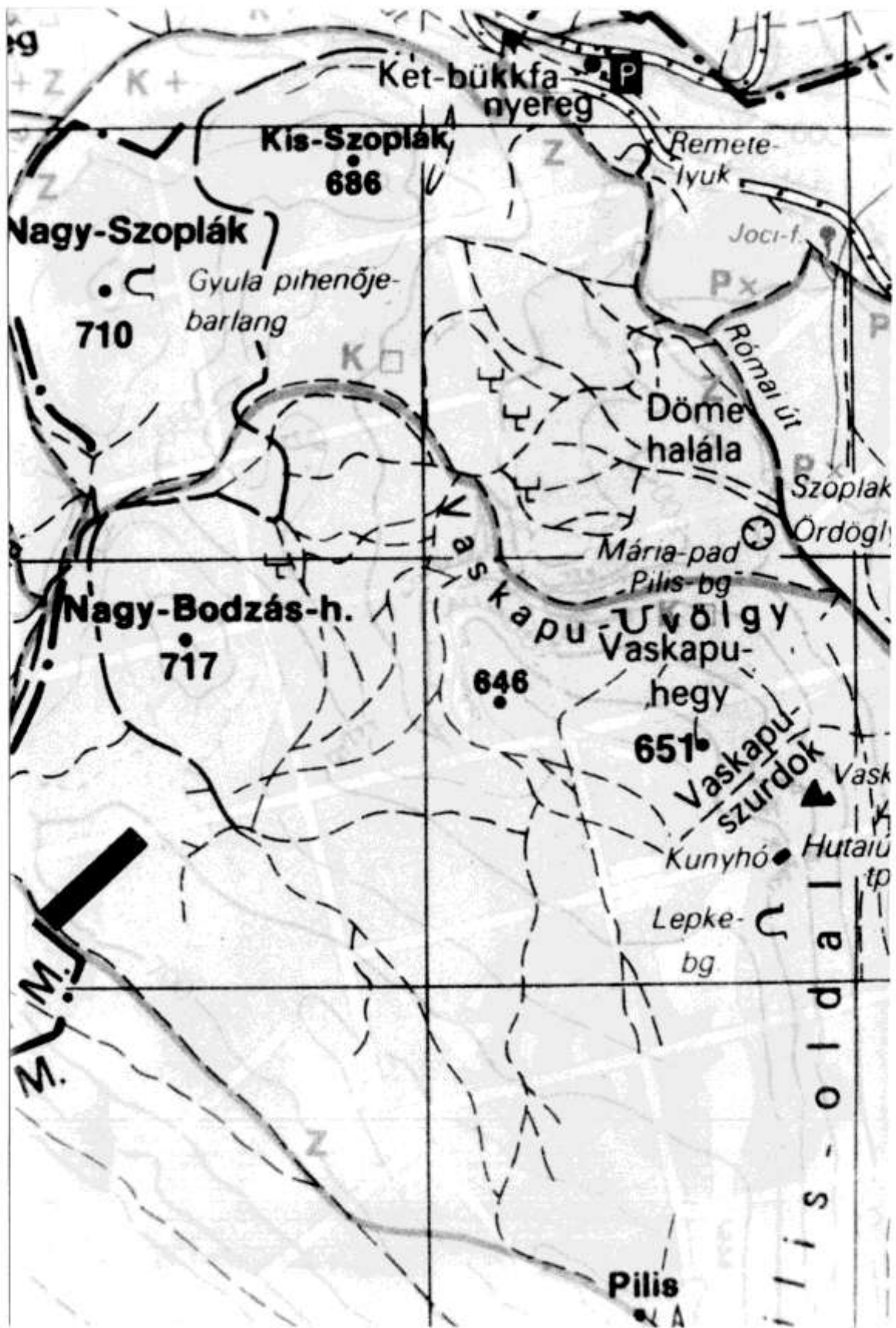
Bejárati akna

Pilis barlangi részlet

Szoplaki ördöglyuk bg-t lezeró tábor

Szoplaki ördöglyuk bejárata

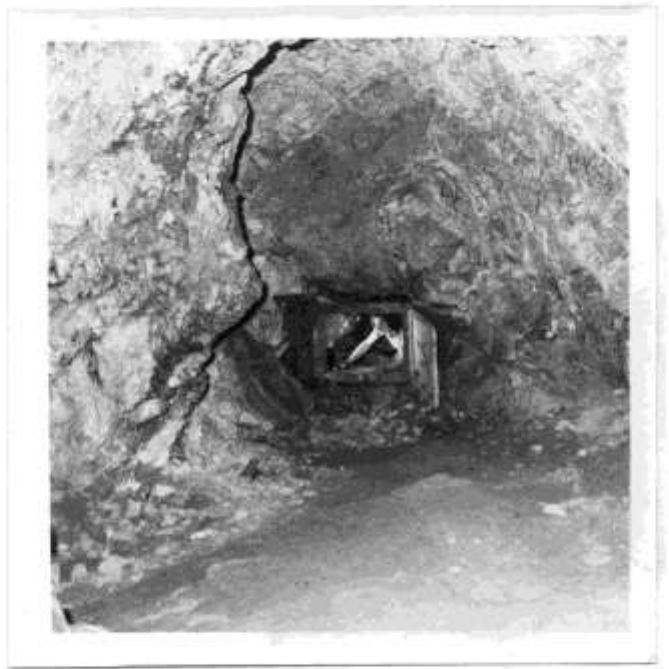
Alsó terem Szoplaki bg.

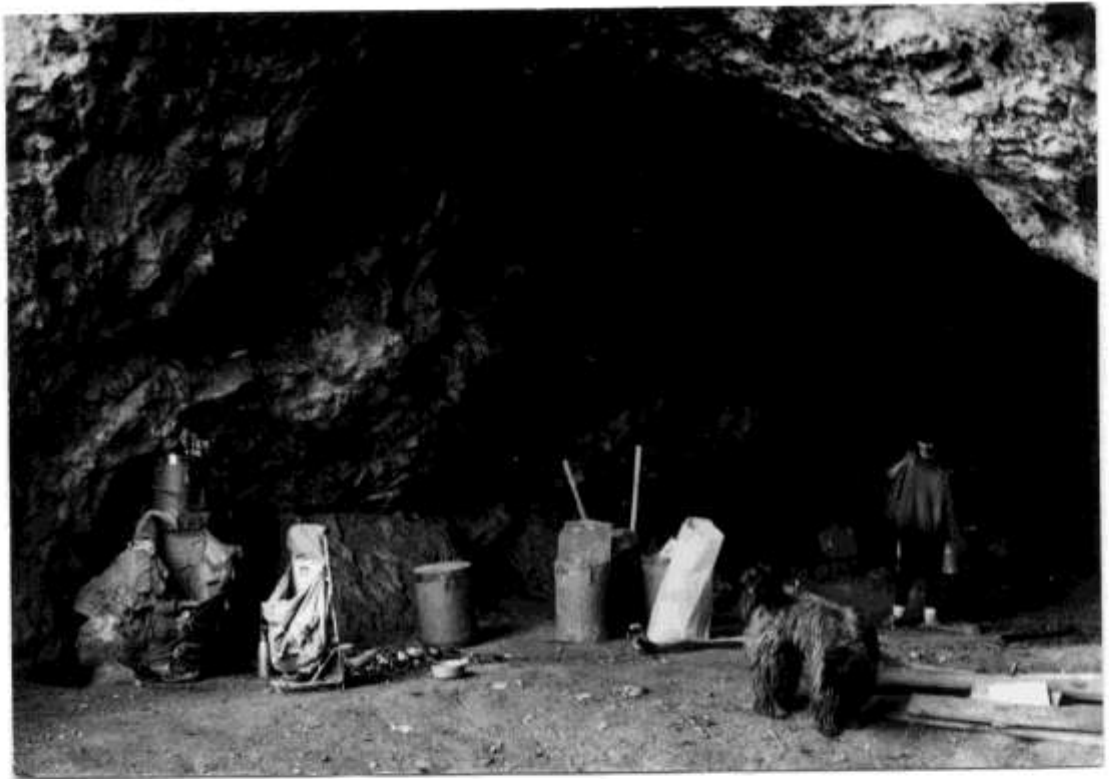
Gerendák beemelése

Utolsó simitások előtt

Az ajtó javítása Legény barlang

Munkatábor a Legény barlangnál

Ajtó javítás a legény barlangban

Sziklázás a leány barlangnál

Klastrompuszta

Leány barlang bejárata

Csuszásnyomok a bejáratnál

Csuszás nyomok I.

II.

III.

Szórvány lelet gyűjtés, denevér megfigyelés

Bontás a Leány barlangban